

Hová tűnt egy évfolyam ?

A könyvtárossá válás szempontjából nem közömbös kérdésekre választ keresve — szerkesztőségi kérésre — levéllel fordultam a nyíregyházi *Bessenyei György Tanárképző Főiskolának* az 1976—77-es tanévre könyvtár szakra beiratkozott hallgatóihoz, akik az elmúlt tanév végén kapták meg diplomájukat. Mivel a válaszokat sem tartalmilag, sem terjedelmileg nem akartam korlátozni, folyamatosan — fontossági sorrend és sorkihagyások nélkül — tettem fel a kérdéseket. Az itt közreadott írás, amely a levél kérdései köré csoportosítja a válaszokat, talán segít megismertetni az olvasót egy évfolyam szakmai és emberi közérzetével, s a végzősök életérzésén keresztül rávilágít a könyvtárossá válás utánpótlási esélyeire is.

*

Sára Sándor: Földdobott kő című filmjének egyik fontos üzenete: „Vállalnod kell nemcsak azt, aki vagy, de azt is, aki voltál — s aki lehettél volna!”

Játsszunk! Próbáld leírni magad: milyen is voltál akkor, amikor friss elsőként beléptél a főiskola kapuján?

Hogyan látod magad, milyen voltál akkor, amikor friss diplomásként kiléptél a főiskola kapuján?

— *Amikor elsőként beléptem a főiskola kapuján, nagyon boldog voltam. Örültem annak, hogy főiskolás lettem, hogy tanulhatok és főleg annak, hogy azt csinálhatom, amit szeretek. Szerettem volna mindent megtanulni, ami a könyvtárossággal és a tanítással kapcsolatos, és minél több jóbarátot szerezni.*

Friss diplomásként is boldog voltam, elvégre elértem valamit, de szomorú is, mert nem minden sikerült. Rossz volt örökre elhagyni a diákéletet, és tudni, hogy évekre előre kiszámítható az életem menete... (B. E.)

— *Amikor én a „fősulira” kerültem, nagyon ügybuzgó voltam. Lelkesen dolgoztam a KISZ-ben, ki is nevettek érte. Kritizáltam mindent, ami szerintem helytelen volt, s mivel ez sokaknak nem tetszett, lassan kezdtem kiábrándulni a főiskolai KISZ-ből és a szabad időmet értelmesebb dolgoknak szenteltem. Nagy kedvem volt tanulni...*

A diplomát nagy örömmel vettem át, bár nem azért, amiért a többség, hogy végre van egy papírom, hanem azért, mert végre megszabadultam a főiskolától. Nem szerettem azt a légkört! A tanárok többsége a tanítást csak szükséges nyűgnek tekintette, felkészületlenül és unott arccal darálta le az előadását... (J. K.)

— *A tanárképző főiskolát korábban csak kívülről ismertem. Mindig óriási vágy élt bennem, hogy jó lenne bekerülni. Nagyon örültem, amikor megkaptam az értesítést a sikeres felvételiéről, büszke voltam rá, hogy én is oda járhatok. Ez a büszkeség később is megmaradt bennem.*

Mikor megkaptam a diplomát, kezdtem felnőttnek érezni magam. Sajnáltam, hogy befejeződtek a főiskolás évek, de az új, ami ezután következett, nagyon felcsigázta az érdeklődésemet. (K. A.)

— *Elsős koromban megszeppent, ám boldog izgalommal, várakozással teli ember voltam. Érdeklődtem, de leginkább a külsőségek iránt. A későbbiekben, amikor már mindennel nagyjából tisztában voltam, és megbarátkoztam a környezetemmel, kezdtem tudatosan és akarattal a tanulás felé fordulni.*

A főiskola elvégzésével ismeretekben és — úgy érzem — lelkiemben is gazdagodtam, de meg kell mondanom, sokkal többre vágytam mindkét téren egyaránt. (B. G.)

— *Miután megtudtam, hogy felvettek a főiskolára, már nem nagyon szívesen jártam dolgozni. Érettségi után ugyanis egy évig egy községi közművelődési könyvtárban dolgoztam. Oda egészen véletlenül kerültem egy sikertelen egyetemi felvételi után. Addig sosem akartam könyvtáros lenni, ott szerettem meg a pályát.*

A végzés után nem akartam tanítani, mert féltem a tanítástól, a „szerepléstől”. Nagyon sokat tanultam. Szegényebb a szépirodalom olvasásában lettem... (U. T.)

— *Alig vártam, hogy megkezdődjön, meg az ember nagyon boldog is, hogy felvettek. És büszke magára.*

Örültem, hogy elvégeztem a főiskolát, és hogy végre vége van. Nem mintha nem lett volna jó főiskolásnak lenni, de az állandó napi készülés fárasztó volt... (T. G.)

— *Boldog voltam, és inkább nagy kíváncsiság buzgott bennem, nem volt szorongásom az elkövetkezendők miatt. Könnyen ment a meghonosodás, mert akartam, hogy itt új barátokra, otthonos környezetre tegyek szert. Ebben segített az is, hogy kollégiumba kerültem.*

Milyen is voltam friss diplomásként? Akkor már tudtam, hová fogok menni, éreztem, hogy ehhez a munkához elég volna a fél diploma is. De ne gondold, hogy túl cinikus vagyok, ezért közlöm, hogy örültem, jól dolgoztam, négy évig, és — bár senki nem fogja megnézni soha, milyen az a diploma — én örülök neki, hogy jeles... (Sz. É.)

— **Eredetileg is szívesen végeztél volna el a könyvtár szakot, vagy korábban mást szeretnél volna, de úgy alakult a helyzet, hogy végül ezt választottad?**

— *Eredetileg nem akartam könyvtáros lenni. Először a közgazdasági egyetemre készültem, majd pszichológiát akartam tanulni. Végül egyiket sem próbáltam meg, mert biztosra kívántam menni. Utólag látom, hogy rosszul döntöttem! Meg kellett volna próbálni a közgazt; s ha nem vettek volna fel, várni egy évet... (J. K.)*

— *Azért is jelentkeztem Pestről ide, erre a főiskolára, mert jó dolognak vélem, hogy az általános iskolai könyvtáros ért valamit a természettudományokhoz is. Iskolai könyvtáros szerettem volna lenni úgy, hogy közben biológiát tanítok... (Sz. É.)*

— *Könyvtáros szerettem volna lenni. Igaz, hogy az ének mellé választottam a könyvtárat. A magyar tanításánál jobbnak (könnyebbnek) éreztem... (T. G.)*

— *Eredetileg is a könyvtár szakot akartam elvégezni. Annyira, hogy először a Kossuth Lajos Tudományegyetemre (?) jelentkeztem volna, csak ott megszűnt a szak, mire leérettségiztem... (B. E.)*

— *A könyvtárosi foglalkozás már korábban is érdekelt. Amikor ide jelentkeztem, nem a könyvtár szak volt az elsődleges, hanem a tanári. Tanár szerettem volna lenni. Most már tudom, hogy a tanári hivatáshoz rossz szakot választottam. Nagyon nehéz egy szakkal elhelyezkedni és azt csinálni, amit valóban szeretnék... (K. A.)*

— *Én a könyvtár—biológia szakot kívántam elvégezni, mert tudtam és értettem a biológiát, de másik szerelmem a magyar irodalom és a nyelvtan volt. (B. G.)*

— *Eredetileg magyar—népművelés szakon szerettem volna tanulni, nem vettek fel, de ma már nem bánom... (U. T.)*

— **Kivülállóként milyen elképzeléseid voltak a pályáról? Az évek során hogyan változtak ezek az előfeltevések?**

— *Elképzeléseim voltak, de csak felületesek és nagyon hiányosak. Milyen jó dolog elképzelni, hogy az ember egy szép, modern könyvtár valamelyik szakrészlegében tájékoztató könyvtárosként ül, vagy az olvasószolgálatban dolgozik, és a hozzáforduló emberek minden kérdésére megadja a választ. Ezzel szemben dolgoztam feldolgozó osztályon is, ahol kádlósan unalmas volt a könyvek osztályozása és a millió katalóguscédula rakosgatása.*

Az ott dolgozó kolléganők sem rajongtak a munkájukért. Olvasni pedig nem volt szabad akkor sem, ha nem volt munka. Tehát a nehezebb, a kiábrándítóbb oldalát nem ismertem a szakmának... (B. E.)

— *Kivülállóként én is csak azt láttam, amit sokan mások. A könyvek a könyvtárban szigorú rendben vannak, a könyvtáros segít választani, visszaveszi és kiadja a könyveket... (K. A.)*

— *A könyvtárszakot úgy képzeltem el, hogy sok-sok könyvvel, íróval, versekkel és irodalomtudománnyal lesz alkalmam teljesíteni magamat. Egészen más elgondolásom volt a könyvtáros mesterségéről. Ha fogalmazhatok durván, de szemléletesen, úgy mondhatnám: a művészi élvezetek helyett csaknem teljesen a raktári rend lélektelenségébe csöppentem... (B. G.)*

— *Egy évig tartó könyvtárosi munka után, a tanulás megkezdése előtt nem voltam egészen tisztában azzal, hogy a könyvtár szakon mit fogok tulajdonképpen tanulni. Egy picit úgy éreztem, hogy ezt a munkát érettségivel is tudnám végezni. Tehát bár nem voltam kívülálló, mégsem tudtam igazán felmérni ezt... (U. T.)*

— *Csak ki kell adni a könyveket, segíteni a könyv kiválasztásában, nyilvántartani az olvasókat, elrakni az új könyveket és rengeteg szabad idő... (T. G.)*

— *Azt gondoltam, hogy mint könyvtáros sokat olvasok majd. Rengeteg emberrel foglalkozhatok és sok segítséget adhatok nekik. A négy év során nagyon sok negatívumot tapasztaltam. A megyei könyvtár személyi állományának döntő többsége (75—80 százalék) szakképzetlen volt, ebből következően kezdeményező készségük hiányzott, a könyvtári szolgáltatások széles skáláját ismeretek hiányában nem látták át. A munkát kedv, lelkesedés nélkül végezték, s ezzel minket is lehagoltak. Kedvező tapasztalatokat az országos szakkönyvtárakban és néhány, egyetlen személy vezette kis állományú könyvtárban szereztem. A négy év során arra is rájöttem, hogy a könyvtárosi gyakorlatban nagyon kevés az alkotó munka, sokkal több a mechanikus... (J. K.)*

— Mit vártál a főiskolás évektől, a képzéstől és mit kaptál valójában? Utólag hogyan látod a történeteket, mi hiányzott nagyon, miben érzed magad szegénynek?

— A könyvtár tanszéket gyorsan megismertük. Nem volt nehéz, mivel három főből áll az egész. Elsőben a legtöbb órát a tanszékvezetőnk tartotta. Jó tanárnak tartottuk. Az órák családiasak voltak, nem volt „tömeg”, így a tanár rögtön tudta, ki hiányzik. Az iskolai könyvtárosság, mint eszménykép egyre valószínűtlenebbé vált előttünk, hiszen a felsősök megmutatták az álláshirdetéseket, és beszéltek elhelyezkedési gondjaikról is. Ez engem sokszor keserített el a négy év alatt. Mégsem volna szükség ránk? (Sz. É.)

— Amit vártam, nagyjából megkaptam. Sok tantárgyat nem szívesen tanultam, mivel feleslegesnek tartottam... (T. G.)

— Úgy érzem, nem kaptam meg mindent, ami a munkám jó ellátásához kell. Persze az alapok megvannak, szerintem biztosak is, és elvégre az ember azért értelmiségi és szakember, hogy maga is tudja magát képezni. Lehet, hogy ez abszurdnak tűnik, de minket nem engedtek a főiskola könyvtárban gyakorolni. Pedig szép könyvtár, jó könyvtár, szerintünk hely is, idő is lett volna a gyakorlásra. Könyvtárosaink nagyobb része kifejezetten nem szeretett minket, isten tudja, miért. Az évközi gyakorlatokat a megyei könyvtárban végeztük, ahol időnként elég lélekölőnek éreztük a munkát. Nem általában a könyvtáros munkáját, hanem akkor és ott a sajátunkat, mert már vártak ránk végeláthatatlanul a bélyegzésre váró könyvek, a rendezésre váró cédulatömegek. Tulajdonképpen az ábcét, meg a stemplizést gyakoroltuk fél éven keresztül. KISZ-titkár voltam, és egyszer beszéltem a gyakorló iskola könyvtárosával, hogy szeretnék a gyerekeknek foglalkozásokat tartani a könyvtárban. Nem zárkózott el mereven, az ötletet azonban „halva születettnek” tartotta. Vajon miért? ... (U. T.)

— Sokszor a tanult tárgyakat bizony feleslegesnek tartottam, de csak úgy, ahogy tanultuk. A könyvtári gyakorlatok hasznosak voltak, tényleg a célt szolgálták, de sokszor megdöbbenő volt, mennyi, munkájuk iránt közömbös, passzív könyvtárossal találkoztunk... (B. G.)

— A főiskolai képzéstől azt vártam, hogy kész pedagógust és könyvtárost formál belőlem, aki mindig tudja, mit kell csinálnia, soha nem hátrál meg. Ez nem egészen így lett. A könyvekből levizsgáztunk, az anyagot megtanultuk... (K. A.)

— Sokat vártam, és sokat is kaptam. Ami hiányzott: több és jobban megszervezett gyakorlati munka (például foglalkozások tartása stb.); jó, friss anyagot tartalmazó jegyzetek; olyan előadók, akik szívesen, érdekesen, problémacentrikusan dolgozzák fel az anyagot. Egy dolog hiányzott nagyon, de nagyon! Szervezett keretek között egyetlen egyszer sem foglalkoztunk magával az irodalommal, irodalomtudománnyal! A másik szakom pedig real szak volt! Így aztán, aki vette a fáradságot és olvasgatott innen-onnan (az Élet és Irodalomból, Kritikából, Forrásból, Tiszatájából stb.), az tudott valamit (de ez sem volt rendszerbe foglalva), aki nem vett ennyi fáradságot sem, az a kezébe kapta a diplomáját úgy, hogy nem tudott három mai magyar író és könyv-címét felsorolni! (Esztétikai órán történt.) Milyen könyvtáros lesz az ilyenből? (B. E.)

— Ha visszagondolok, különösebb elvárásaim nem voltak. Azt gondoltam, hogy egy jó közösségben fogok tanulni, minden jó programban részt veszek. Ebből nem sok valósult meg. Közösséggé négy év alatt sem vált a csoportunk. Csak a vizsgaidőszakban tanultunk. A főiskola által kínált programlehetőségeket igénybe vettem. Nagyon hiányzott a tanárok személyes példamutatása, érdekes előadásaik. S talán még az, hogy tudom: egy alkotó tanár—diák kollektívában sokkal többre lettem, lettünk volna képesek... (J. K.)

— Mi volt a főiskolás évek alatt a legnagyobb élményed, illetve csalódásod?

— Nagy élményem nem volt a négy év alatt, de kellemes emlékeim közé tartoznak a gyakori és sokszor színvonalas kulturális rendezvények, amelyeket folyamatosan, rendszeresen tartottak a főiskolán. Ezek azóta is hiányoznak. Nagy csalódásom volt, hogy korábbi elképzeléseimmel (sok-sok könyvvel, íróval, versekkel és az irodalomtudománnyal) a könyvtárosképzés alatt egyáltalán nem találkoztam. (B. G.)

— A legnagyobb élményem, hogy mint főiskolás három hétre kimehettem az NDK-ba dolgozni, és még utána egy hétre kinn maradtam. Csalódás: elmaradt a golyabálunk, járvány miatt. (T. G.)

— Sok élményem volt. A kollégium és a főiskolai rendezvények, a terepgyakorlatok, a tanítás stb. Csalódásaim is voltak, de nem tragikusak, csak olyanok, amelyek minden embernek problémái lehetnek (K. A.)

— Legnagyobb élményem az volt, hogy főiskolás voltam, mindennel együtt! Legnagyobb csalódásom, azt hiszem, magánjellegű volt. (U. T.)

— Már elsőben bekapcsolódtam a kollégiumi rádió munkájába, s talán a főiskolás évek alatt ez volt a legnagyobb élmény is, amiben Nyíregyházán részem volt. Mésoro-

kat tervezni, keresni az anyagot, válogatni és elkészíteni a műsort! Munka közben rengeteg jó dolgot megtanultam, sok új ismerőst szereztem, s így az ismerősi és a baráti köröm jóval szélesebb volt, mint a többi csoporttársamé.

Legnagyobb csalódásom, hogy nem lehettem iskolai könyvtáros. Mindenesetre megpróbálók a képzettségemnek igazán megfelelő állást keríteni. Talán van az országban ilyen hely, esetleg több is, de velünk eddig nem tudatták. Pedig kellene ilyen képzettségű ember az iskolákba... (Sz. É.)

— A legnagyobb élményem? Ezt nehéz megmondani. Talán, amikor életem első élővilág órája után megkérdezte a tanárnő, hogy ugye, én már tanítottam? Vagy maga a főiskolás lét, ami annyira más, mint a köznapi élet.

Csalódás? A könyvtári előadások, sajnos, eléggé unalmasak voltak, pedig egy jól sikerült könyvtári foglalkozás után is érezhettem volna nagy örömet... (B. E.)

— A főiskolás évek alatti legnagyobb élményeim a férjemmel eltöltött napokhoz kötődnek. Közülük is a legcsodálatosabb gyerekem várása és megszületése volt.

A legnagyobb csalódást talán a KISZ és a főiskolai tanárok nagy része okozta, s a pályázati rendszer is — igazágtalanságai miatt. (J. K.)

— Ha újra kezdenéd az egészet, végigcsinálnád ezeket az éveket?

— Igen, de sokkal okosabban szervezném meg az időmet és használnám fel az energiámat. Nyelvet tanulnék, sportolnék. (B. E.)

— Újra ide jelentkeznék és újra erre a szakra, mert jónak tartom azt a képzést, amit kaptunk. Amit másként csinálnék, az csak a „mi lesz azutánra”, az elhelyezkedésre vonatkozik. Sokkal előbb kezdeném megkeresni, hogy hol lesz rám szükség. (Sz. É.)

— Nem ezt a szakot végezném el. Egyetemre mennék, ahol — barátaim révén úgy tapasztaltam — sokkal magasabb követelményeket támasztanak, nagyobb önkormányzati lehetőségeket kapnak a diákok, s tanáraik felkészültsége is általában felülmúlja a főiskolai tanárokéét. (J. K.)

— Nagyon szívesen végigcsinálnám újra. Sűrűbben élnék. (U. T.)

— Végigcsinálnám, de más szakon, mivel iskolában tanítok. (K. A.)

— Igen, végigcsinálnám. (T. G.)

— Ha újra kezdeném, valószínűleg nem végezném el a könyvtár szakot, bár már annyira megszerettem, hogy ez nem is olyan biztos. (B. G.)

— Elvárásaidnak megfelelően tudtál elhelyezkedni, vagy kényszerpályán érezd magad? Akarsz-e változtatni jelenlegi helyzeteden a közeljövőben? Ha igen, milyen irányban?

— Ami az elhelyezkedésemet illeti, nem teljesült a vágyam. Iskolai könyvtáros vagyok, de biológiát nem taníthatok, nincs rá lehetőség. Ez viszont nagyon hiányzik az életemből, igyekszem, hogy ez a tervem előbb-utóbb megvalósuljon. (B. G.)

— Most Pesten, iskolában dolgozom, négy osztályban vagyok osztályfőnök (!). Nem kaptam ének szakot, jövőre ígérték. Azért szeretem ezt jobban csinálni, mint könyvtárban lenni, mert a munkaidőm így naponta négy óra. És itt vannak a szünetek... (T. G.)

— Nem egészen úgy helyezkedtem el, ahogy szerettem volna. Társadalmi ösztöndíjas voltam, tehát nagyon kevés választási lehetőségem volt. Nem is tartom véglegesnek ezt a helyet, ha valami jobb adódik — elmegyek. (K. A.)

— Az én elhelyezkedésem annyiból volt kényszerű, hogy olyan helyek közül kellett választanom, ahol lakást adnak. A legjobb hely Zánka volt, ahol mindketten megfelelő állást kaptunk, és gyermekeink bölcsődébe járhatnak. (J. K.)

— Változtatlanul szeretnék tanítani, de csak, ha a szakomat taníthatom. Addig sem érzem kényszerpályának a jelenlegit. Esetleg szívesen lennék gyermekkönyvtáros, ez némileg ötvözné a könyvtártant és pedagógiai tanulmányomat. (U. T.)

— Nem „elvárásaim” szerint helyezkedtem el. Jelenleg műszaki könyvtáros vagyok. Szakirodalom, segédletek, szabványok — és semmi tanítás, könyvtári foglalkozás, amihez igazán kedvem volna. A változtatás lehetőségét fenntartom magamnak. Iskolába akarok kerülni, akár még azon az áron is, hogy új szakot választok. Nem akarok elégedetlen ember maradni, úgy érzem, a könyvtáros társadalom is csak nyer velem, ha azt csinálhatom, amihez több kedvem van. Nekünk ezzel a szakkal nehéz „pályán maradni.” (Sz. É.)

— Próbáld végigkövetni csoporttársaid útját. Hányan indultatok, mi lett veletek? Kik és miért hagyták el a csoportot, a pályát? Ha lehet, értékeld is őket s döntéseiket.

— A csoporttársaim pályáját elég nehéz megítélni. Jó képességűek mindannyian. A csoportunkban kiugróan buta vagy a tanításhoz tehetségtelen nem akadt.

Közepes, vagy annál jobb volt a mezőny. Hogy könyvtárosnak melyikünk alkalmas? A monotónia-tűrés szerint a következő rangsort érzem igaznak. Legnehezebben túrték: J. K., U. T., Sz. É., B. M., F. É., O. É.; közepesen: B. E., B. A., B. J.; a többiek jobban elviselték. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy közülünk bárki nem csinálná szívesen az igényesebb, kreatívabb könyvtárosi tevékenységet, de ha megalkuvásra kerül a sor, a monotónia-tűrés nem utolsó szempont... (Sz. É.)

— A csoporttársaimat inkább nem értékelem. Szerettem őket, jónak indultunk, a végére már inkább csak a szak tartott össze minket. Nem vagyok hivatott arra, hogy a döntéseiket értékeljem, esetleg átértékeljem. (U. T.)

*

Az utolsó kérdésre adott további válaszok közlésére — morális okokból — nem vállalkozhattam.

Az 1976/77-es tanévben, nappali tagozaton, a biológia—könyvtár szakra tizen-nyegen, az ének—könyvtár szakra négyen iratkoztak be. Tehát összesen tizenötolcan kezdtek meg tanulmányaikat. 1980-ban nappali tagozaton kilenc fő, azaz 50 százalék (!) fejezte be a főiskolát, mégpedig hét biológia—könyvtár, kettő ének—könyvtár szakon. Mi lett a másik kilenccel? Egy részük — különféle okok miatt — átment a levelező tagozatra; volt, aki abbahagyta a főiskolát, s újságírónak szegődött, egyikük jelenleg kántor egy templomban, volt, akit eltanácsoltak az ének-szokról, s akadt olyan is, aki évisméltésre bukkott. Egy lány szociális gondozó lett.

Ugyanebben az időben például Bács-Kiskun megyében 60, Szabolcs-Szatmárban 80, Csongrádban 90 könyvtárosi állást töltöttek be közép- vagy felsőfokú szakképesítésűek nélkül...

Heit Gábor

VALLOMÁSOK A KÖNYVTÁRRÓL

Tiszteletadás a könyvtárosnak

**DR. CZEIZEL
ENDRE
genetikus**

Eddigi 45 évmre visszatekintve három könyvtár jelentősége rajzolódik ki előttem.

Az első szülei könyvtára, amelyből gyermekkoromban — az oly fontosnak érzett sportolás; edzések és mérkőzések közt fennmaradt időben — olvasmányaim döntő részét merítettem. E könyvtára, mint a kultúrára, tudásra, többre vágyó nem-értelmiségi családok szűkös könyvespolcaira általában, a sorozatok voltak a jellemzők, így olvastam végig Lev Tolsztojt és Csathó Kálmánt. Később, irodalmi műveltségem hiányait felismerve, éppen ennek alapján értettem meg a magánkönyvtárak válogatottságá-

nak a jelentőségét. Saját könyveim gyűjtésekor vezérfonalul ezért már Szerb Antal irodalomtörténeteinek tanácsait választottam. Nagyobbik fiam, aki a színház büvületében él, e módszerrel is elégedetlen, az egyéniség hiányát róva fel. Így változik a könyvek összetétele egy család három generációjában...

A második könyvtár, amelyre szeretettel emlékszem, a „kari” könyvtár, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Üllői út 26-ban található könyvtára. Ide fiatal medikusként vetődtem be első rektori pályamunkáim kidolgozása során. Az alkalmi ismeretségből tartós kapcsolat lett. Az itt dolgozó könyvtárosok nem tettek különbséget a híres Kossuth-díjas professzorok és a névtelen orvostanhallgatók között. Akiknél megéreztem, azokat válogatás nélkül, önzetlenül és készségesen, a könyvtárak hangulatát oly meghatározó nesztelenséggel szolgálták ki. A szakirodalom folyamatos feldolgozásának szükségességét és izgalmat itt és tőlük tanultam meg. Azóta is a kutatói-tudósi személyiség egyik legfontosabb ismérvének a szakirodalom megismerésének igényét érzem. Aki hetekig meg tud lenni anélkül, hogy tudná, mi történt tudományvilágában — az érdektelen, azt nem izgathatja munkája sem igazán, an-